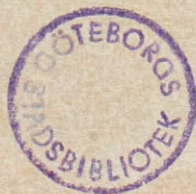

(Br.) Handel
Sw.
Tidokru

Pidender,

Otroliga nya, ... [utg. af Joh. Arckenholtz]

Pacquet 1 (av 7) Sthm 1731. Lundst. I = 25.

SV. 53/301

Otroliga Nya Tidender

Eller

CORRESPONDENCE

Öfwer de Nya Swenska Handels Projecter,
Första Pacquet.

Stockholm den 23 Augusti 1731.

- - - - Ignoti nulla cupido.

N. A. Bref ifrån Landet, til en sin Wän i Stockholm.

Min Herre!

Jag war för några dagar sedan uti Stockholm, då jag jem-
wål hade den åtan at proficera af Des Sällskap, men sedan
jag ifrån min Herre tagit afsked, och årnade at ifrån Staden
åst. ja, råkade jag oförmodeligen uti et Sällskap, hwarest man efter
allehanda Discurser, omsider begynte at tala om det nu på färde
warande nya Förslaget, at här i Sverige inrätta en Ost-Indisk Han-
del. Som nu detta är en Sak, hwarom jag icke har den aldraringa-
ste kundskap, äfwen som jag ock förmärkte, at de öfrige af Sällskapet
icke woro klokare än jag; Eå har jag icke kunnat låta detta tilsälle
förbigå, utan at gifwa en så uprichtig Wän som min Herre alltid
emot mig varit, underrättelse af det jag i bemelte Sällskap hörde,
med tjenstlig anmodan, han behagade unna mig någon Uplysning,
så framt han om detta angelägna Förslaget mera förnummit än jag
och mine wedertlike, och förklara för mig et och annat Inkast, som bemel-
te mitt Sällskap då trodde med skäl kunna göras, angående denne Sa-
ken, hwilkas egna ord, så mycket jag mig dem paminna kan, jag
här uprepa wil. Den ene sade: „Man må billigt undra öfwer de
„många Förslags Makare, som nu alle på en gång finnes här i Swe-
„rige, och öfwer alla de nya Förslag som dageligen höres utaf, hwar-
„af somlige äro ju så grusweligen widlöftige, at man aldrig någon-
„sin hört makan; I synnerhet må man billigt undra öfwer, at en
„Nation som har et så illa belågit, och fierran ifrån de Ost-Indiske
„Orter aflågsse Land, wil drifva sig at göra et språng ifrån den ena
„Polen til den andra, och ifrån Solens Nedergång ända til des Up-
gång.

„gång. Ja, sade den andra, det är omöjligt at Ewerige någon-
„sin kan utgå med et dylikt Förslag; Wägen är förlång, Segla-
„tionen alt för farlig, och mera swår, än wåre krafter äro uthärla-
„lige dermed at uthärda. Man bygger Slätt i Lufften, så snart man
„begginner drista at likna sig med sådane Foltelag, som så länge haf-
„wa idlat Seglation och Handel. Hwad menen I icke, swarade
„den tredje, om en dylik Handel skulle wara Landet gagneligt, månd
„tro, wåre Förfäder, som woro sanneeligen inga Duswe ungar, och
„rätt så kloke som wi, sami rätt så wäl sinnade och benägne at uphiel-
„pa sit Fädernesland, som wi någonsin kunne wara, månd tro, de icke
„skulle i sin tid hafwa begynt densamma? Det är wäl sant, at jag
„antingen har hört eller läst uti någon Bok, at Konung Gustaf A-
„dolph glömyrdigst i äminnelle, skal i sin Regerings tid hafwa för-
„undt några Personer en Octroy, til at begynna denna Handelen,
„och at han skal hafwa tillagt dem stora Förmåner och Privilegier,
„ja aldeles utfäst, at låna dem en ansentig Summa Penningar, och
„assistera dem med Cronones Orlogs Skepp til deras Convoy;
„Men hwad blef der widare utaf? Octroyen war utfärdad, ja om
„jag mins rätt, blef densamma också tryckt, och det war altsammans,
„mera wet jag inter at der blef tilgiordt. Ja ännu mera; Om den-
„ne Handelen är så mycket fördelachtig, som man skryter derom, hwar-
„söre göres der då en sådan hemlighet utaf? Kan wäl någon ting wa-
„ra billigare, än at fråga: hwarest Skeppen som äro tientlige til en
„sådan Resa, skola komma ifrån? Swart at Skeppen skola segla? Hwad
„för Ladningar man ärnar at sända til Ost-Indien? Och hwad för
„Baror man tänker derifrån åter söra tillbaka til Ewerige? Drista
„de gode Herrarne sig kan ske icke, at gifwa oss här om en tilbörlig
„underrättelse? eller fruchta de söre, at de sedan torde wara Swarts-
„löse, enär de så höra wåra wälgrundade Inkast emot detta deras
„Förslag? Eller äro de kan ske sielfwe icke alt för wälkunnige om alt-
„sammans? Om så är, så bygga de, min sann! et Hus upp på sanden,
„som den första hafswågen och et enda blåswäder lårer kasta öfwer-
„ända; ja, om wi icke tage oss wäl til wara, så lære Wi allesammans
„så klifwa begrafne derunder, at wi lære hafwa swårt söre, at komma
„up igen. Omfider begynte en annan Man uti Sålfskapet, som hit in
„tills tegat stilla, och förmodeligen trodde sig hafwa närmare Insicht
„uti Saken, än wi allesammans, at tala, och uppenbarade för oss, med
„en mycket alswarsam Minc, sina tankar, såjandes: „Gode Herrar,
jag

„ jag skal upptäcka eder hela hemligheten. Hela Förslaget går derup-
 „ på ut, at man wil få våra Penningar händert emellan; Herrar Di-
 „ recteurene behöfwa dem til sin enskilda förnödenhet, och wi, som
 „ kan ste kunde wäga at interessera deruti, skole få en lång Näsa, på
 „ lika sätt som det gådt med så många andra Förslag, dem de nu en tid
 „ bort at påhittat. Dese Ord gjorde, som min Herre lätteligen lå-
 „ ter tro, slut på allt vidare raisonerande, och satte hwar och en af Säl-
 „ skapet en Loppa i Orat, så at de icke annat kunde, än fatta en hop med
 „ mistankar och göra allehanda underliga Speculationer och Utråknin-
 „ gar. Swad mig widkommer, så ehuruwäl dese Inkast hafwa satt mig
 „ mångfaldiga tankar uti Hufwudet om detta Compagniet, icke des
 „ mind: e kunde jag dock icke aldeles slä detta nya Förslaget utur Sin-
 „ net, utan tänkte hela hemresan deruppå; ja mina tankar woro så
 „ dermed upfylte, at jag hela natten öfwer i Sönnen intet annat gjorde,
 „ än i hopsamlade Diamanter, Guld Barer, med andra dyrbara Saker,
 „ så at jag tyckte mig wara en sterrik man; Men beklageligen! medan jag
 „ war dermed aldrumast spelsatt, waktade jag, och sandt toma hån-
 „ der; ty jag hade drömt. Dock ehuru dermed ock wara må, som man
 „ icke här på landet kan hafwa tillfälle, at så all nödig kunskap och un-
 „ derrättelse om en så angelägen sak, så dristar jag mig at anlita min Her-
 „ re, som altid behagat wisa sig wara min Wän, med tjenstlig begäran;
 „ han täcktes wid tillfälle, unna mig någon Uplysning härutinnan; ty
 „ jag kan försäkra, at oackrad alla Inkast, som göres emot denne Han-
 „ delen, jag i Ewål har många Wänner här i kring mig, som gerna skul-
 „ le interessera, allenast man wille taga sig den mödan uppå, at gifwa
 „ dem en nödig underrättelse, huru rätt egenteligen dermed förewetter.
 „ Mig sker derigenom en besynnerlig Gunst, som jag på allt sätt skal sö-
 „ ka at astiena, förblifwandes emedlertid altid

Min Herres

N. den Auguli 1731.

hörsame Tienare

N. A.

N. B. Swar uppå föregående Bref.

Min Herre!

Jag har haft den Wan at undsä des angenäma Skrifwelse af den
 innerwarande Månad, hwarutinnan min Herre åstundat at få
 någon Uplysning angående det å färde warande nya Förslaget, at här
 i Riket inträtta en Ost-Indisk Handel; Men som både Projectet och

Handelen sielf är något ganska nytte här i Sverige, så tillstår jag up-
richtigt, at jag hit in tills aldrig på dylikt tänkt. Och som jag fördenksful
icke nu sträpt är i stånd at sielf kunna efter min åstundan, meddela hos
nom den begärte Uplysningen; Så hafwer jag, at likwål ställa min
Herre någorlunda tilfreds, lemnat des Brev til en af mina Wänner,
som uti dylika Saker större kunskap äger, och dermed mera omgådts
än jag, och anmodat honom at skrifteligen här om försätta sina tan-
kar, hwilket han också giordt, och har jag den äran dem här hos at öf-
wersända, önskandes at min Herre deraf måtte finna sit nöje, som jag också
så vidare skal meddela, hwad jag elliest angående bemelte Handel låter
kunna åstadkomma. Förberörde min Wäns tankar lyda sålunda:

Omöjligt jag icke åstundat at wara ansedd för densamma, hwil-
ken skulle äga så stor Uplysning och Kunskap som behöfves,
at efter min önskan kunna svara på det med mig communicerade
Brefwet; Så kan jag likwål icke undgå at gifwa wid handen, de öf-
gripelige tankar som jag fattat öfwer en Sak, hwilken för mit Fä-
derneslands Wälgång tyckes wara så angelägen. Annu hafwer jag
icke haft tid at eftersinna densamma som sig bör, fördenksful kan jag til
en begynnelse allenast säga, at det hierteligen sågnat mig, det jag för-
märker, åtminstone några wara ibland oss, som icke tycka om, at låg-
ga händerna i kors, utan begynna at affkudda sig det tunga Dot, som
wår Lättia, och den med första Moder M. öfken insupne förut fattade
Meningen, lagt oss uppå Halsen, hwarigenom allt hwad som kunnat
lända til Fäderneslandets Rötta och Förkösting, hit in tills alltid blif-
wit förqwarf, och at ännu uti Sverige nagre så Handelsmän finnes,
som drista sig at påtänka och begynna en Ny Handel, omöjligt densam-
ma kan wara med några Swärigheter förknippad, hwilka dock efter
mitt tycke, intet annat uphos hafwa, än (jag blöjes före til at säga det)
wåra egna Landsmåns dels Ofkunnighet dels Afswund. Om desse beröm-
wärde Män kan man med skal säga: Hi cum vulgo non sapiunt.

Hwad sielfwa saken i gemen widkommer, så har jag så mycket
lärdt, at där skal wara et Land under Solen som kallas Ost-Indien,
och omöjligt detta Landet skal wara mycket långt bort belägit ifrån Eu-
ropa, så har jag likwål hört sägas, at det skal wara möjligt, at et
Skepp som är försedt med goda Officerare och Matroser samt annat
tilbehör, genom Wåder och Winds tilhielp, kan segla åstad och kom-
ma tillbaka igen inom halft annat Års förlopp, ja, om det är sant, hwad
som öfweralt säges, så skola årtillige Nationer finnas uti Europa som
ärligen affända Skepp til desse Orter, och samma Skepp skola inom
förr

förbemeste tid derifrån åter tillbaka komma. Jag kan jemwål intet annat förmoda, än at desse Nationer måste finna sin rikeliga utkomst derwid, och at denne Handelen lärer säkert vara öfwermåttan fördelachtig; ty elliess tror jag icke, at de skulle willia måga sina Penningar til så långt afstågne Orier. Desutom hafwer jag hört af någre, som icke talt så förddeles wål om detta Förslag, at Köpmännerne hos andra Nationer skola vara ganska angelågne om denne Handeln, emedan de skola hämta så stora Rikedomar ifrån de Landsorter, at de icke önska, det någon annan Staats Underfattare wille blanda sig deruti, utan lemna dem alena Monopolium deraf; Hwarigenom jag ännu mera uti min Mening styrkes. Jag höret jemwål, at här skola finnas wise Herrar som hafwa betänkt alt detta, och förmodeligen låra weta, hwad denne Handelen af sig kastar, hwilke skola hafwa giordt någre föreståningar hos Rikens Ständer wid sista Riksdag, på hwad sätt man skulle kunna begynna en dylik Handel, så framt Hans May:t och Rikens Ständer skulle finna det vara nyttigt och gagneligt för Riket. Jag förutligger också widare, at Hans May:t på Rikens Ständers föreståning, hafwer låtit utfärda et Privilegium, til at ju för ju håldre begynna denna Handelen. Jag har låtit detta Privilegium, och så mycket som jag förstår mig deruppå, så finner jag Förmänerne derutinnan ganska ymnoge, alting noga och wål öfwerwågad, Afgifterne mycket måttelige, och Sakerheten för samtel. Interessenterne så stor, som man någon sin önska kan, Directeurernes Myndighet skäligen inskränkt, och en så kraftig Protection utlofwad, som hans May:t någon kan wedersfara låta.

Hwad är då nu som fattas til at wärkfålla et dylikt Förslag? Jag för min del, tror, at här icke mera behöfwes än tvåanne ting, neml. 1) Penningar, ty ex nihilo nihil fit, och 2) Redelige och Skickelige Män wid Directionen och Styrelsen deraf. Hwad den första Punkten widkommer, så behöfwer jag icke bry mig derom, utan tror at jag gör bäst, om jag låter Herrar Directeurerne draga omsorg dertill; Men så mycket tocker jag likwål, at Herrar Interessenterne hafwa större skäl at wåga sina Penningar uti detta Compagnie, än uti något annat, på hwad Ort det ock wara må. Och angående den andra Punkten, så kan man med skäl icke annat än tro alt godt om sådana siadiga Män, hwilke altid varit och ännu äro uti et godt Rykte, och som utan twiifel äro mycket monne om, at altid bibehålla det samma goda Namnet som de i alla tider haft, och hwarom en Handelsman, som hafwer den alraringaste eftertänka aldrumäst öm är. Hwad deras Skicklighet beträffar, så kan jag omöijeligen föreställa mig, at sådana Män skulle willia äfwenthra sina Penningar, sin Credit, ja alt hwad dem i Werlden kändt är, uti et obetänkt och ogrundat Förslag eller Chimere, som Dårar och obetänkta Menniskior göra. Jag hör des utom också, at en ibland Herrar Associerade skal redan hafwa uppehållit sig många År uti Ost, Indien, och der sammastådes handlat, och tyckes vara mycket troligit, utan at rosa honom mera än han förtie-

när, at en sådan måste hafwa närmare begrep om denne Saken, än Wij, som aldrig varit på den Orten, ey heller äro wana wid at idla en dylik handel. Som jag håller för, så födrar jemwäl deras egen Nyttä och Fördel, at efter yttersta förmågo dirigera Saken til Samtel. Subscribenternes Möjje; ty som de hafwa åtagit sig at efter Skeppens återkomst och Warornes försäljande, utbetala till hwar och en sit Capital med den Winst det af sig kastat, eller en netto provenuë efter riktig räkning, så hafwa de dyrnadest stält sig under en stadig warande Dependence af Intercessenterna, emedan de til hwarje nya Mesa behöfwa nya Subscriptioner, och sannerligen, så framt de förste Subscribenterne hafwa haft stål at wara mig nögde, så låra Herrar Directeuresne hafwa swårt för, at finna andra, och hela Förslaget så wäl, som och deras Credit och goda rykte, låra på en gång förfalla.

Men jag har alt för goda tankar om desse gode Herrar, och jag styrkes ännu mera därutinnan, när jag efterfinnar, huru som de icke det aldringastie til sin egen Nyttä och Fördel begärt af Hans May:tt eller publico, men ganska mycket til Intercessenternes Förmån och Säkerhet. Des utom hör jag icke heller at de göra sig stor möda om til at öfvertala Folk at subscribenda, åtminstone hafwa de ännu icke anmodat mig derom. Men som de äro pliktige efter Privilegii Innehåll, at låta hwar och en, hwem som wils, subscribenda, så hafwa de förmodeligen derför, genom allmänna kungörelser, ställt sådant uti hvars och ens behag, och är jag för min del försäkrad derom, at det låter wara dem en stor fögnad, om deras Medbröder och Landsmän, willa nyttä tillfallet, och dela med dem de Förmåner som en dylik fördelachtig handellärer af sig kasta.

Ännu är en omständighet, som jag omöjiligen kan förtiga; ty jag tycker, at den förtienar et nogare efterfinnande, åtminstone har den samma hos mig förorsakat en stor eftertänka. Nemligen, at Förslaget länge legat hos Rikens Ständer, af dem noga och grundeligen blifwit öfwerwägat, och sedan De aldeles warit försäkrade om des fördelachtighet för Riket, samt at det wore i redelige och skickelige Mäns händer, då först blifwit hans Kongl. May:ts Confirmation underkastat. At det då wäl möjligit, at sedan alt detta stedt är, ännu någon Menniska, som hafwer et sundt förnuft, skulle willa eller kunna tro, at hela detta Förslaget är en blott Chimere, eller at de som giordt det samma, skulle wara så dårachtige at willa bygga Slott i luften, eller sådana bedragare, at willa stå under sig sina Medborgares Penningar, til at dermed söka sin egen nytta? Huru orimligt är icke sådant, och huru går det i hop med et sundt förnuft och innehållit af den 15de §. uti Privilegio, hwarigenom de underkastas Lag och Rätt så framt de på något sätt skulle finnas brotliga? Jag tycker fördenkul, at jag icke gör för mycket, om jag wälment meddelar alla sådana det råd, at de icke måge tro sig wara klokare än Ständerne, som noga hafwa skärskådat denne saken med alla Infäst och Skäl mot och med. Bättre, bestebeligare, och klokare göra de, efter mitt tycke, at de icke tala illa om en sak, som de hellsme säga sig icke förstå, eller hafwa någon kundskap om, och at de håldre dölja och skyla sit oförstånd under et Hoft stilla tiggande, till des at de fått mera upplysning.

Men at komma något närmare til Herr N. A. Bref, så frågar jag, hwar man kan hafwa för stål, at kalla en Ost-Indisk Handel et så grusweligen widlöfseigt Förslag, at man aldrig hörde maken och at det är omöjligit at gå ut dermed? At då för Sverige allena omöjligit, at giöra det som andra Nationer, de der kan se hafwa rätt så ondt efter det som dertil betrafwas som Wij, göra ärligen? Wänd tro Sidsarten och Seglationen är farligare för et Swenskt, än något annat Skep? eller är Götheborg

borg så illa belägit, efter det ligger några Milj mera Norr ät, än andre Hamnar, hvarifrån ärligen Skepp til de orter utlöpa, så at man derföre bör frukta sig, at någonsin aflasta något Skep? Hafwe Wij icke samma Wäg för Öf som andre? Skulle et Svenskt Skep icke rätt så wäl kunna segla på samma Haf, eller skulle icke samma wäder och wind som andra nyttia, jämnwäl kunna bringa det lyckeligen i hamnen? Kan man intet just göra såsom andra Nationer, mänd tro man då icke skulle kunna så göra något försköf, så godt som man kan? Står det icke uti wår försädga at hämta så rika ladningar som andre, så låt oss åtminstone föra hit sådana Warer som wij måst til wår egen förnödenhet betarfwe, på det penningarne måge blifwa i Landet som nu gå utur Riket, och komma uti våra Grannars händer, för samma Warer. Är någon Lag til som förbinder detta? Eller är det icke mycket bättre at bruka våra egna Skep, och uphielpa våra Handwerkare och Manufacturer, än at wij alltid sitte och drömma, och taga oss ingen ting före, utan hafwe alltiid Munnen och Pungen öfne, på det de, som rätt weta at föra Öf, måge wäl så tillfälle, at fölla den förra och töma den senare.

Men NB. Sverige är icke i stånd at kunna företaga så widlöftiga saker, och wåre försäder som woro sannerligen rätt så floke som wij, och rätt så wäl sinnade och benägne at uphielpa sit fädernes Land, som Wij, hafwa aldrig trodt, at et sådant förlag kunde löna mödan. Det war sannerligen makalöst rasonnerat. Nu, må göra då! Ut allesammans på Jagde! Ingen förstoring mera för Wilbiuren i Skogen! dö skola de allesammans, at wij måge kunna föra Öf af deras fött, och klåda oss med deras Hudar och Skin. Så gjorde wåre Försäder; Naturen behöfwer icke mer, och wele Wij arbeta, låt Öf arbeta uppå, at winna et öddeligit beröm. Bort med all handel! wij wele icke mera weta af några Manufacturer, Bogar och Pilar skola wara det endaste som här skal tillwärfas, Sköld och långa Swärd skola smidas, och Rodare båtar byggas, dermed wele wij sedan frysa i Hafwet ifrån den ena Stranden til den andra, öra våra Grannar, stöfva deras Ugodelar, eller bortröfwa någon Manniskunnig Konungs Dotter eller Drottning, och sedermera komma tillbaka igen Arm och Beuslöse, men stolte och upblåste öfwer mångsalbige Undfångne Sår och Ärr, som oemot sägelige Wedermålen af stor heder och hielte bedrifter. Låter icke detta öfvermåten wäl, och wore icke det et hårligit leswerne? Men, utan skämt, fåre Medborare, det är sannerligen tid at en gång wakna up af Sömnen. Låt oss icke i alla tider följa de blinda förutfattade Meningar som war Upföstran hos Öf qwarlemnar; låt icke Wåra Dwänner långre spela gäck med oss. Det ser sannerligen så ut, som skulle wij ännu hafwa några ibland oss, de där mere hålla med våra wänner, än med oss (jag hoppas de låra icke wara många) och söka at inföfwa oss, samt af Öf förstånd, Afwund eller andra Orsaker alltid hafwa giordt och ännu göra hwad de kunna, til at förhindra alla goda förslag och företagande, som endast syfta til det allmänna bästa. Sätt ingen tro til dem, utan warer försäkrade, at omöjligt all ting är omöjligt, där som Öf förstånd och Lättia råda, så kan Ahuiga, Gilt och Fughet likwäl råja alla förhinder utur wägen.

Nytta och förmånen som wårt kära fädernesland kan hafwa i gemen af en sådan Handel, äro efter mit tycke så ögonstenlige och handgripelige, at det är öfverflödigt dem at omnämna. Men det är icke nog at säga, at denne Handel lærer wara mycket fördelachtig för publicum i gemen, Herr N. A. bör också i synnerhet blifwa öfvertygad, at han sielf sammaledes lærer winna derwid, hili gheten fordrar det, och är ingen såkrare utwäg dertill, än at han sätter
sina

nar,
drig
jag
förm
åtag
hwa
richt
ce af
och i
någd
Sörj

mera
egen
Inter
stor n
annu
hwar
nom
del si
och 2
lit fö

at de
satsat
der,
försäl
Mån
det då
wer ei
blott
bygg
borg
sådan
Privil
skulle
tvålm
Stån
och m
tala it
om,
dets at

manj
gen i
möjel
göra i
dertill
glatio

sina Penningar in i Compagniet. Endre han icke om at sielf wäga dem, till
dets at han om winsten tillräckeligen är försäkrad; Kom an, låt mig få låna dem,
han gör mig sannert en stor tjenst, och sätter mig i stånd at wisa honom ägon-
stenligen och handgripeligen huru profitabelt detta project är. Jag tycker,
ot det lönar Wödan; ty derigenom sinne wij bägge vårt Nöje, han blifwer
flökare och jag rikare. Men om han tror, at han mera winnar derigenom,
at han låter sina Penningar rostas och möglas på fiskbotten, än om han unnar
dem den friheten at roullera uti Handelen, så bröter han emot en almann re-
gel, som lærer, at alting mera tillager och förökles genom rörelsen, än genom
et stadigt stilla liggande.

Hwad för öfrigit den lustiga Drömmen widkommer som Herr
N. A. säger sig hafwa bäst; så skulle man deraf nästan kunna sluta,
at han mycket lærer sätta sitt Hierta wid denne Werldenes Rikedomar, men som,
för hända, Courage fattas, eller elliest något hiadrar, at han icke kan hitta
på utwägar sig dem at förskaffa, så lærer han åtnöja sig med Skuggan och för-
lusta sig med sina tankar uti Sömn. Jag för min del hafwer färdt helt an-
dra tankar om detta projectet, ty i ställe före at uti en Dröm hopsamla Guld
och Diamanter, så beklagar jag med öpnä ögon rätt hierteligen at jag ingen
ting hafwer at wäga uti denna Handelen; ty derigenom ser jag mig utan för-
hopning, at uti sielwa Werket kunna blifwa ägare af så dyrbara saker.

Allting i Werlden finner dem, som deröfwer hafwa sitt ärlöje. Man kan
intet förbiuda någon at uti sitt hierta mocquera sig öfwer Directeurerne af detta
Compagnie. Men deras Tröst må wara, at en tid lærer komma, då de med
bättre stål kunna lee och mocquera sig tillbaka igen; ty jag hafwer merendels
funnit, at de som warit de förste at lee öfwer en ting, warit också de förste som
haft Skammen deraf. Och sannertligen är icke det bäst, at altid låta okunni-
ge och afwundhule Menniskior, samt andra gemena Sinuen, lee så mycket de beha-
ga, kan se fodrar deras hålla det; ty, som säges, Skal det wara mycket hålsamt
för Magan, och mycket lisa Mielten, och lærer det wärkeligen wara et stort nöje,
när man inga andra stål hafwer at wedertägga en sak med, at man hafwer fri-
het at wisa tänderne åt dem, som icke äro så höföge at willia bifalla vår Mening.
Så framt någon fördenkul finner deruti sitt nöje, hwarföre skulen I då, mine go-
de Herrar Directeurer, misgunna dem en plaisir, som I icke hafwen någon affaknad
igenom. Låt derföre Folket hafwa sin Ro!

Detta är hwad mig min Wän, i anledning af min Herres Bref, til handa
sändt, han har lofwat at ännu tillräckeligare beswara de Inläst, som han funnit
uti besamma, denne gången har tiden warit honom för kort, och Skal jag til min
Herres och hans Grannars uplösning och upmuntring icke underlåta, at widare
communicera hwad jag af honom undfändes warder. I medler tid, förblifwer
jag med all tillgifwenhet

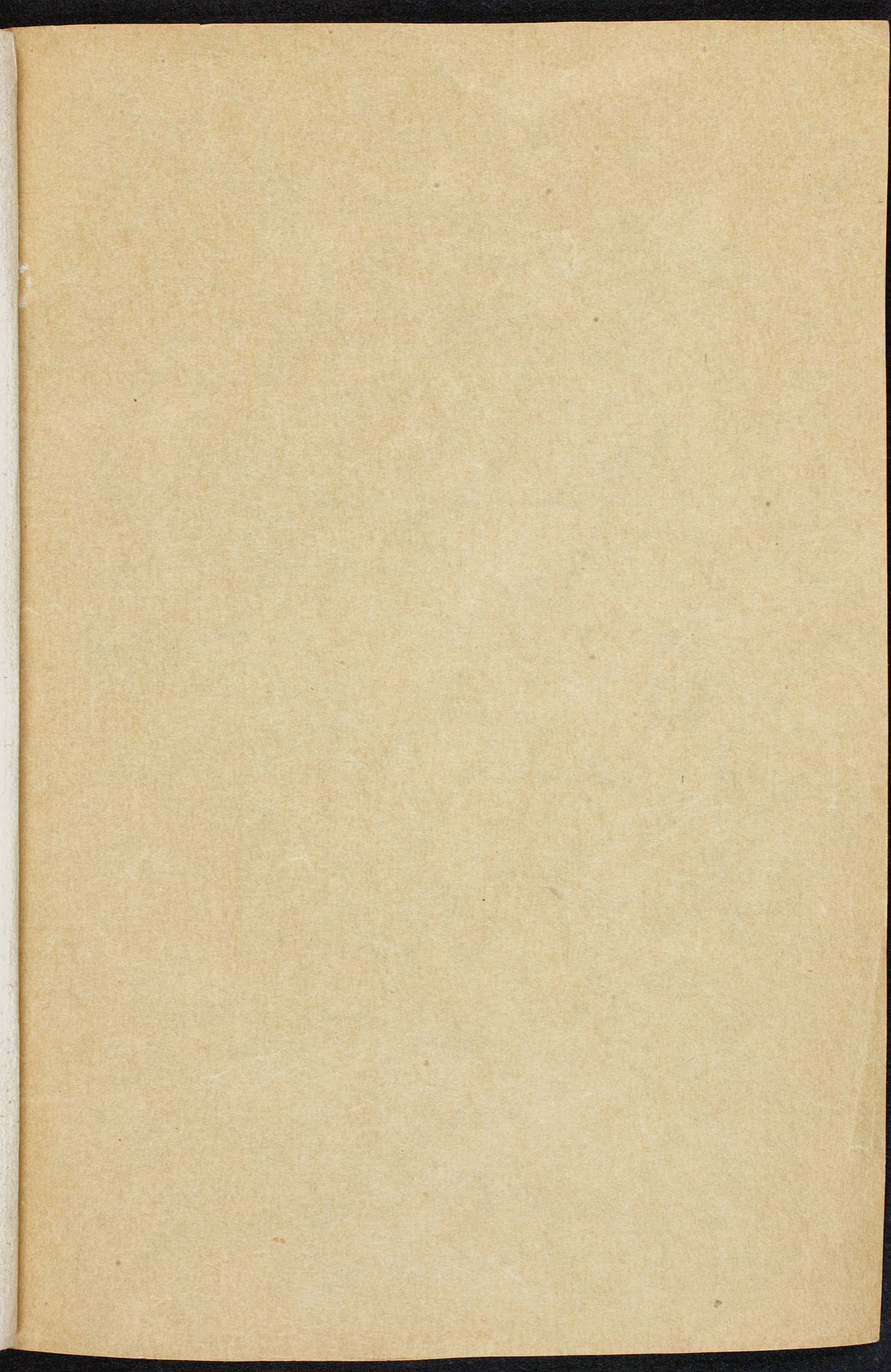
Min Herres

Stockh. den Aug. 1731.

Hörsame Tienare
N. B.

Ginnes til köps hos Bofföraren Herr Lochner uppå stora Nygatan,
för 2 Ore Silfwermynt, och Skal dermed alla Måndagar
continueras.

53

5-